

Magnus Eckeskog
enhetschef natur och friluftsliv

Remissvar – Skånes Friluftslivsplan

Förslag till beslut

Tekniska nämnden föreslås besluta

att yttra sig i enlighet med det som framförs i tekniska förvaltningens tjänsteskrivelse, samt

att översända yttrandet till kommunstyrelsen.

Sammanfattning

Länsstyrelsen Skåne har skickat ut Skånes Friluftslivsplan på remiss till bland annat Lunds kommun för yttrande. Ärendet har remitterats till tekniska nämnden och kultur- och fritidsnämnden för yttrande till kommunstyrelsen.

Tekniska förvaltningen kan konstatera att det är en väl genomarbetad friluftslivsplan Länsstyrelsen Skåne tagit fram. Planen kommer att kunna användas av kommuner som inspiration och vägledning till att ta fram planeringsunderlag som rör friluftsförhållanden såsom friluftsplåner, -program och handlingsplaner.

Underlag för beslutet

- Tekniska förvaltningens tjänsteskrivelse, 2022-10-20
- Länsstyrelsens förslag till friluftslivsplan, 2022-09-30

Ärendet

Länsstyrelsen Skåne har skickat ut Skånes Friluftslivsplan på remiss. Friluftslivsplanen består av fyra delar:

- Strategi för framtidens friluftsliv i Skåne 2030
- Handlingsplan för framtidens friluftsliv i Skåne 2023–2026
- Kartläggning av friluftslivsområden
- Kunskapsbank med vägledningar och goda exempel (är under uppbyggnad)

Ärendet har remitterats till tekniska nämnden och kultur- och fritidsnämnden för yttrande till kommunstyrelsen.

2022-10-20

Diarienummer

TN 2022/0616

Föredragning

Tekniska förvaltningen (TF) konstaterar att det är en väl genomarbetad friluftslivsplan Länsstyrelsen Skåne tagit fram. Materialet kommer att kunna användas av kommuner som inspiration och vägledning till att ta fram planeringsunderlag som rör friluftsförhållanden såsom friluftsplåner, -program och handlingsplaner.

TF har följande reflektioner och kommentarer.

Målbild för framtidens friluftsliv i Skåne

TF anser att målbilden "Framtidens friluftsliv i Skåne är tillgängligt och hållbart för alla; klimatet, naturen, djuren, markägaren, boende och besökaren" är en mycket bra målbild som förvaltningen kan ställa sig bakom. I strategin har man med dess tillhörande beskrivning och gemensamma principer på ett bra sätt sammanfattat en målbild, vilken om den nås, kommer att genomföra de nationella friluftspolitiska målen.

TF anser också att dispositionen av friluftstrategin med uppdelningen i prioriterade fokusområden är ett bra sätt att beskriva hur målbilden ska nås samt ger en logisk indelning till åtgärderna i handlingsplanen.

Kartläggning av friluftslivsområden

TF uppskattar att Länsstyrelsen (LST) refererar till Lunds kommuns kartläggning i Lunds kommuns friluftsstrategi gällande de upplevelsekriterier som kommunen använt. Det behöver dock understrykas att konceptet med upplevelsekriterier är framtaget av professor Patrik Grahn vid SLU. En referens till Patrik Grahn bör därför läggas till på sidan 14.

TF anser att det är en bra strategi att kartläggningen är levande och därmed ständigt kan utvecklas. TF förstår att LST i nuläget behöver begränsa kartläggningen till nationella, regionala samt skyddade områden. TF föreslår att kartläggningen framöver kompletteras med mindre lokala ej skyddade områden för att kunna fungera som ett effektivt verktyg i den kommunala planeringen. Här kan man hävda att detta åligger kommunerna själva att ta fram denna typ av kartläggning. Dock har många mindre kommuner sannolikt inte resurserna till att genomföra en detaljerad kartläggning. Här kunde därför LST spela en viktig roll genom att peka ut lokalt viktiga friluftsområden i Skåne. Både med avseende på att undvika exploatering av viktiga friluftsområden samt att möjliggöra utveckling av befintliga friluftsområden avseende service med mera.

Kunskapsunderlag

TF anser att kunskapsunderlaget sannolikt kommer att komma till god användning för kommuner och andra aktörer som vill ta fram planeringsverktyg för friluftsliv. TF ser att LST refererar till både Lunds friluftsstrategi och friluftsplåner. Lunds kommun har enbart en friluftsstrategi. Friluftsplåner var arbetsnamnet som skickades på remiss.

2022-10-20

Diarienummer

TN 2022/0616

Handlingsplan

TF anser att handlingsplanen innehåller många bra åtgärder men bör bli tydligare hur LST kan bidra till de åtgärder där LST ej står som huvudansvarig. Det vill säga, var kan LST bidra med finansiering, personella resurser eller vägledning. Annars riskerar vissa av de listade åtgärderna (t ex, nr 2, 3, 4, 6, 7, 9 och 12) ej bli genomförda då externa aktörer kanske inte känner ägandeskap av handlingsplanen.

TF anser att det är mycket bra att LST planerar att följa upp genomförandet av friluftslivsplanen genom ett antal mätbara indikatorer. Detta kan vara till stor hjälp i arbetet med att prioritera framtida åtgärder. Man kan fundera över hur vissa av indikatorerna ska läsas, tolkas och knytas till målbilden. Till exempel kan vissa åtgärder som leder till ökad service och tillgänglighet och därmed höjer vissa upplevelsevärden såsom ökad social samvaro, ha en negativ effekt på upplevelsevärden som orördhet, stillhet och rofylldhet. Det kan ifrågasättas om anläggningar i naturen i form av nya leder, rast- och grillplatser alltid är rätt väg att gå för att gynna friluftslivet. Hur mycket kan man exploatera naturen innan naturupplevelsen minskar? Därför vore det även intressant att mäta mjukare värden, såsom antal naturbesök med mera. Kanske genom en återkommande enkätundersökning?

Handlingsplanen upplevs i viss mån fokusera på en välutvecklad infrastruktur för friluftslivet i form av leder, rastplatser och eldstäder, särskilt när det gäller mätbara indikatorer. Det finns även andra friluftslivsaktiviteter till exempel stigcykling och ridning utanför leder, tältning, hundträning, fågelskådning, klättring, paddling, fiske, bad och andra vattenaktiviteter, som behöver ges goda möjligheter. För vissa aktiviteter sätts det ofta förbud i skyddade naturområden och då är det desto viktigare att det finns möjlighet att utöva aktiviteten på andra platser.

Följande kommentarer är indelade efter ett par av de prioriterade fokusområdena.

Balanserat och hållbart

Befolkningsprognoser indikerar entydigt att antalet boende i västra Skåne kommer att öka under överskådlig tid. Trycket på skyddade områden riskerar att bli ännu högre. Detta behöver tas systematisk hänsyn till i planeringen av var och hur ytterligare åtgärder för friluftsliv ska genomföras.

TF ser därför ett behov av att utveckla kartläggningen av friluftsområden, dels med avseende på potentiella utvecklingsområden där service och kanalisering med mera kan förbättras, dels med avseende på områden med känsliga naturvärden där kommunen ser att man inte vill ha en exploatering för friluftsliv. Detta för att säkra att inte riskera exploatera höga naturvärden och känsliga miljöer men också för att inte underminera de upplevelsevärden som den mer vilda naturen huserar för besökaren. Detta anser TF även att

2022-10-20

Diarienummer

TN 2022/0616

Länsstyrelsen bör arbeta vidare med i dess kartläggning samt tillföra skrivningar i dokumentet kring. Den generella punkten att arbeta med kanalisering och zonerings kan sägas innefatta detta men för att det ska fungera krävs tillräcklig information i utgångsläget och skrivningar kring detta saknas i stort i dokumenten.

Informera och Inspirera

Det vore önskvärt om man i friluftslivsplanen kunde utveckla hur man ser på det övergripande ansvaret kring information. Friluftsliv är en regional företeelse och som besökare är man sannolikt mindre fokuserad på vilken kommun man besöker utan snarare hur långt från hemmet området ligger samt vilken service man kan förvänta sig när man når målet, samt vilka möjligheter som finns för att nå målet. Under avsnitt Informera och Inspirera står att läsa "Många aktörer har bra information. För att skapa en lättillgänglig helhetsbild av Skånes varierade friluftsliv samarbetar aktörer och hjälper varandra att sprida information till invånarna och besökare. Med en gemensam plattform kan information om Skånes friluftsliv samlas". Det finns dock ingen vägledning i hur aktörer ska samarbeta kring att sprida information eller någon åtgärd knuten till detta. I dagsläget finns endast en nationellt övergripande webbplattform där besökare kan hitta information om friluftsområden, vilket är Naturkartan. Tyvärr är få kommuner i Skåne anslutna till portalen vilket gör nyttan väldigt begränsad. Det vore önskvärt att Länsstyrelsen eller/och Region Skåne stod som abonnent till Naturkartan och samlade in information från samtliga skånska kommuner, alternativt att man skapade en ny gemensam plattform för hela Skåne. Utvecklandet av en gemensam skånsk friluftslivsportal fanns med i den tidigare handlingsplanen och bör överföras till den nya handlingsplanen om man inte har för avsikt att ansluta sig till Naturkartan.

Beredning

Ärendet har beretts av tekniska förvaltningen.

Barnets bästa

En barnkonsekvensanalys har inte bedömts relevant i ärendet. Friluftslivsplanen kan leda till ökade möjligheter för barns vistelse i naturen vilket vore positivt ur ett barnperspektiv

Ekonomiska konsekvenser

Förvaltningens förslag till beslut medför inga ekonomiska konsekvenser.

Mikael Fritzon
Teknisk direktör

Karl-Oscar Seth
Stadsträdgårdsmästare

2022-10-20

Diarienummer

TN 2022/0616

Beslutet skickas till

För verkställighet eller motsvarande åtgärd:

Kommunstyrelsen

För kännedom:

Kultur- och fritidsnämnden

Akten